

SOK-YHTYMÄ

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.6.2022

Toimintaympäristön kehitys

Maailman ja Suomen talouden kehitys näytti alkuvuodesta varsin positiiviselta. Talous oli hyvää vauhtia elpymässä Covid-19-pandemiasta, ja Suomen kansantalous kasvoi. Venäjän helmikuussa aloittama hyökkäys Ukrainaan sekä länsimaiden sen seurauksena asettamat pakotteet ovat aiheuttaneet globaalin shokin, joka on kiihdyttänyt merkittävästi raaka-aineiden ja energian hintojen nousua. Inflaatio on poikkeuksellisen korkealla tasolla, mikä supistaa kuluttajien ostovoimaa ja hidastaa talouden kasvua.

Inflaatio kiihtyi Suomessa touko- ja kesäkuussa huomattavasti erityisesti energian ja elintarvikkeiden nopean hinnannousun vuoksi. Inflaation ennustetaan kuitenkin alkavan hidastua, kun energiakustannusten nousu tasaantuu, pandemian ja Venäjän hyökkäyksen aiheuttamat toimitushäiriöt vähenevät ja rahapolitiikka normalisoituu. Valtionvarainministeriö arvioi kesäkuun ennusteessaan inflaation olevan Suomessa 5,8 prosenttia vuonna 2022 ja hidastuvan 2,7 prosenttiin vuonna 2023. Vuoden 2022 kasvun (BKT) arvioidaan olevan noin 1,4 prosenttia ja vuoden 2023 kasvun noin 1,1 prosenttia.

Suomessa vähittäiskaupan myynnin volyymi on vuoden ensimmäisellä puoliskolla jäänyt edellisvuotta selvästi matalammaksi. Tuotantohintojen nousu on heijastunut myös kuluttajahintoihin, ja vähittäiskaupan liikevaihto on kasvanut edellisvuoteen verrattuna.

Matkailu- ja ravitsemisala on piristynyt merkittävästi koronarajoitusten purkamisen jälkeen. Työvoiman saatavuus on kuitenkin käynyt haastavammaksi, mikä osaltaan hidastaa alan kasvua. Työvoiman saatavuushaasteet ovat viime aikoina lisääntyneet myös liikennemyymälöissä ja markettoimialalla.

S-ryhmän kehitys 1.1.–30.6.2022

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK) tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti tammi–kesäkuussa oli 6 419 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 9,0 prosenttia.

S-ryhmän veroton vähittäismyynti liiketoiminta-alueittain	**Milj. €**	**+/- % ed.v.**
Prisma*	2 050	+1,1
S-market	1 993	+3,8
Sale	361	-3,0
Alepa	209	+0,5
Muu marketkauppa	27	-10,0
Marketkauppa yhteensä*	**4 640**	**+1,8**
Liikennekauppa	1 100	+37,0
Tavaratalo- ja erikoisliikekauppa	115	+15,6
Matkailu- ja ravitsemiskauppa*	308	+87,2
Auto- ja autotarvikekauppa	239	-3,6
Muut	17	-4,7
S-ryhmä yhteensä*	**6 419**	**+9,0**

*Sisältää lähialueiden (Viro ja Pietari) vähittäismyynnin.

S-ryhmässä oli kesäkuun lopussa 1 949 toimipaikkaa, kun niitä oli 1 870 edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Alueosuuskauppoja oli 19 ja paikallisosuuskauppoja kuusi.

Bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi tammi-kesäkuussa 39 166 uutta jäsentä. Asiakasomistajien kokonaisjäsenmäärä oli kesäkuun lopussa 2 481 525. Bonusta asiakasomistajille maksettiin yhteensä 194 miljoonaa euroa.

Taloudellinen kehitys

SOK:n toiminta

SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan S-ryhmän keskusliikkeenä edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa S-ryhmän ja sen eri osien toimintaa ja etuja.

SOK vastaa S-ryhmän strategisesta ohjauksesta. Sen tehtävät muodostuvat ketjuohjaus-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden ryhmä- ja konsernipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille sekä näihin palveluihin ja muuhun S-ryhmän toimintaan liittyvästä kehittämistoiminnasta.

S-ryhmän liiketoiminnan kannalta keskeisiä palveluita ovat lisäksi hankinta- ja valikoimapalvelut.

Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajille suunnattua palvelutarjontaa S-ryhmässä. Lisäksi SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta market- sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Virossa.

SOK-yhtymän taloudellinen kehitys 1.1.–30.6.2022

SOK-yhtymän liikevaihto 1.1.–30.6.2022 oli 4 034,0 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 6,9 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

SOK-yhtymän liiketappio oli -23,5 miljoonaa euroa (-5,9 milj. €).

Ulkomaisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 3,3 prosenttia (3,8 %) eli 134 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat seuraavat tunnusluvut.

SOK-yhtymä	30.6.2022	30.6.2021	30.6.2020
Liikevaihto, milj. €	4 034,0	3 773,8	3 721,1
Liikevoitto / -tappio, milj. €	-23,5	-5,9	1,3
Liikevoitto, %	-0,6	-0,2	0,0
Oman pääoman tuotto, %	-5,7	-3,5	-2,0
Omavaraisuusaste, %	20,6	21,1	21,7

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos liiketoiminta-alueittain (segmenteittäin)

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos on jaettu operatiivisen seurannan mukaisiin kauppatoiminnan liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi operatiivisesti seurataan pankkitoiminnan liiketulosta. Operatiivinen liiketulos eroaa virallisesta IFRS-liiketuloksesta kertaluonteisten erien ja IFRS-erien verran. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla kertaluonteiset erät muodostuivat pääasiassa Venäjän toiminnoista luopumisesta ja niiden myynnistä.

	Liikevaihto Milj. €	Muutos, Milj. €	Operatiivinen liiketulos Milj. €	Muutos, Milj. €
Marketkauppa	122,9	-11,9	-9,4	-8,0
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	89,6	+52,4	-18,9	+19,8
Hankinta- ja palvelutoiminta	3 843,5	+228,2	+8,5	+4,7
Kiinteistöliiketoiminta	37,2	+2,6	+9,2	+1,0
Pankkitoiminnan tulos*			+5,3	+1,0
Sisäiset eliminoinnit ja muut	-59,0	-11,1	-1,3	-2,6
SOK-yhtymä yhteensä	**4 034,0**	**+260,2**	**-6,6**	**+15,9**

* SOK:n osakkuusyhtiöosuus liiketuloksesta oli 6,7 miljoonaa euroa. SOK:n omistusosuus S-Pankissa 49,99 prosenttia (ed.vuonna 37,5 %).

Rahoitus

Konsernin rahoitustilanne on vakaa huolimatta kahden edellisen vuoden normaalia heikommasta tuloskehityksestä ja Venäjän liiketoiminnoista luopumisesta. Negatiivisen kassavirran kattaminen on aiheuttanut maltillisen kasvun lyhytaikaisten korollisten velkojen määrässä. Luottotappioriskit eivät ole kasvaneet olennaisesti.

SOK-yhtymän korolliset velat olivat kesäkuun lopussa 1 226,6 miljoonaa euroa (1 223,2 milj. €). Korollisista veloista 1 143,0 miljoonaa euroa koostuu IFRS 16 -standardin mukaisista vuokrasopimusveloista (1 201,6 milj. €). Velkaantumisaste (gearing) oli 204,5 prosenttia (191,1 %). SOK-yhtymän omavaraisuusaste oli 20,6 prosenttia (21,2 %).

SOK-yhtymällä oli kesäkuun lopussa likvidejä varoja 39,7 miljoonaa euroa (84,8 milj. €). Lisäksi konsernilla oli käyttämättömänä 230,0 miljoonan euron (230,0 milj. €) määräiset pitkäaikaiset sitovat valmiusluottolimiitit sekä 57,0 miljoonan euron (57,0 milj. €) määräiset tililimiitit. Valmiusluottolimiittejä ei ole käytetty tilikauden aikana eikä niiden ehtoihin ole kohdistunut laiminlyöntejä.

Investoinnit ja realisoinnit

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat eli investoinnit käyttöomaisuuteen olivat vuoden ensimmäisellä puoliskolla 42,0 miljoonaa euroa (18,2 milj. €).

Pysyvien vastaavien realisoinnit katsauskaudella olivat 1,7 miljoonaa euroa (3,8 milj. €).

Henkilöstö

SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli katsauskauden 1.1.–30.6.2022 aikana 5 925 henkilöä (5 633).

Kesäkuun lopussa SOK-yhtymän henkilömäärä oli 6 773 (6 297). Henkilöstöstä 29 prosenttia eli 1 966 henkilöä työskenteli SOK:lla ja 71 prosenttia eli 4 807 henkilöä tytäryhtiöissä. SOK-yhtymän henkilöstöstä 27 prosenttia eli 1 825 henkilöä työskenteli ulkomailla katsauskauden lopussa.

Edellisen vuoden loppuun verrattuna SOK-yhtymän henkilömäärä kasvoi 12,2 prosenttia eli 735 henkilöllä. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilömäärä kasvoi 7,8 prosenttia eli 489 henkilöllä.

Liiketoiminta-alueiden kehitys

Marketkauppa

SOK-yhtymän marketkauppa käsitti alkuvuonna Virossa ja Venäjällä harjoitettavan liiketoiminnan. SOK teki maaliskuussa 2022 päätöksen luopua kaikista Venäjän liiketoiminnoistaan, pitäen sisällään OOO Prisman, joka käsitti 16 yksikköä Pietarin alueella. Kaikki Venäjän Prismat suljettiin 31.3.2022 mennessä. SOK ilmoitti liiketoiminnan myynnistä kesäkuussa 2022 ja kauppa toteutui lopullisesti 27.6.2022. SOK-yhtymän Viron liiketoiminta käsittää 12 Prismaa, joista kahdeksan toimii Tallinnan alueella, kaksi Tartossa, yksi Narvassa sekä kesäkuussa 2022 avatut yksiköt Raplassa ja Maardussa.

Koko SOK-yhtymän marketkaupan liikevaihto oli vuoden 2022 alkupuoliskolla 122,9 miljoonaa euroa. Viron marketkaupan liikevaihto kasvoi 5,2 prosenttia, mutta liiketulos laski edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Viron vähittäisliiketoiminnan alkuvuoden tulosta rasitti kiihtyvä inflaatio ja siitä johtuva kulujen kasvu. Koko marketkaupan alkuvuoden investoinnit olivat ensimmäisellä vuosipuoliskolla 4,9 miljoonaa euroa. Investoinnit koostuivat uusien yksiköiden kalustoinvestoinneista sekä vanhojen yksiköiden konseptiuudistuksista.

Matkailu- ja ravitsemiskauppa

SOK-yhtymässä matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittivat alkuvuonna 2022 Suomessa toimiva Sokotel Oy, Virossa toimiva AS Sokotel sekä Venäjällä toimiva OOO Sokotel. SOK teki maaliskuussa 2022 päätöksen luopua kaikista Venäjän liiketoiminnoistaan. Liiketoimintojen alasajo aloitettiin välittömästi. Kesäkuussa 2022 SOK ilmoitti myyneensä OOO Sokotelin ja toiminta siirtyi ostajalle 29.6.2022 alkaen. Myynnin yhteydessä vuokravastuut siirtyivät uudelle omistajalle, sovittua kertakorvausta lukuun ottamatta.

Matkailukaupan kysyntä jatkui alhaisella tasolla tammi-helmikuun koronarajoitusten takia, minkä jälkeen käynnistyi asteittainen elpyminen sekä Suomessa että Virossa. Liiketoiminnan kehitysindeksit olivat ensimmäisellä vuosipuoliskolla edellisvuotta positiivisemmat, mikä selittyy edellisvuoden laajemmilla koronarajoitustoimilla.

Sokotel Oy:n liikevaihto kasvoi 183 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Suomessa alkuvuoden rajoitustoimenpiteiden vuoksi sekä kotimainen että kansainvälinen matkustus puuttui edelleen lähes kokonaan ja tämä heijastui vuoden ensimmäisten kuukausien osalta sekä majoitus- että ravintolakysyntään. Ravintola- ja kokouskauppaa jouduttiin harjoittamaan rajoitetulla kapasiteetilla. Tappioiden minimoimiseksi osaa hotelleista pidettiin suljettuina alkuvuoden aikana ja toimintaa sopeutettiin vallitsevan kysyntätilanteen mukaan. Hotellien sulkemiset toteutettiin huomattavasti lyhyemmällä ajanjaksolla sekä kevyemmin toimenpitein kuin edellisenä vuonna.

Koronarajoitusten purkamisen myötä helmikuussa ja niiden poistuttua kokonaan maaliskuun alussa, kysyntä lähti elpymään. Kysyntä oli edelleen pääosin kotimaisen matkailun varassa ja kesäkaudelle saman odotetaan jatkuvan. Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana riittävän työvoiman saatavuus aiheutti haasteita ja tämän odotetaan jatkuvan myös vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Kevään aikana avattiin kolme uudistettua yksikköä Original Sokos Hotel Ilves, Solo Sokos Hotel Torni ja Solo Sokos Hotel Helsinki sekä uusi yksikkö Heymo1 by Sokos Hotels. Liiketulos oli tappiollinen, mutta 61 prosenttia parempi kuin edellisenä vuonna.

AS Sokotelin liikevaihto kasvoi merkittävästi edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Alkuvuoden heikon koronatilanteen ja matkustusrajoitusten vuoksi suomalainen matkustajakunta puuttui käytännössä kokonaan, mikä vaikutti keskeisesti kysyntään tammi-helmikuussa. Maaliskuusta eteenpäin kysyntä ja myynti on piristynyt ja myynnit ovat olleet merkittävästi yli edellisen vuoden. Riittävä henkilökunnan saatavuus aiheutti haasteita myös Tallinnan markkinassa. Lisäksi voimakas energiakustannusten nousu on kasvattanut kustannuksia. Liiketulos oli tappiollinen, mutta 38 prosenttia yli edellisen vuoden.

SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskaupan alkuvuoden 2022 investoinnit olivat yhteensä 10,9 miljoonaa euroa ja ne kohdistuivat yksiköiden uudistuksiin. Investoinneista kohdistui Suomeen 10,6 miljoonaa euroa.

Hankinta- ja palvelutoiminta

Hankinta- ja palvelutoiminta koostuu SOK:n hankintatoiminnan tuottamista päivittäis- ja käyttötavaroiden hankintapalveluista, Inex Partners Oy:n tuottamista logistiikkapalveluista, Meira Nova Oy:n hotelli-, ravintola- ja catering-alan hankinta- ja logistiikkapalveluista sekä SOK-yhtymän pääosin S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista. S-ryhmän yksiköille tuotetuista muista palveluista syntyvä liikevaihto koostuu muun muassa ketjumaksuista sekä hallintopalvelutuotoista.

Hankinta- ja palvelutoiminnan liikevaihto oli 3 843,5 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 6,3 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Hankinta- ja palvelutoiminnan liiketulos oli 8,5 miljoonaa euroa, mikä on edellisvuotta parempi.

Hankinta- ja palvelutoiminnan alkuvuoden 2022 investoinnit olivat yhteensä 20,2 miljoonaa euroa.

Kiinteistöliiketoiminta

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto koostuu SOK-yhtymän kiinteistöomistuksien vuokra- sekä kiinteistöpalvelutuotoista. Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto oli 37,2 miljoonaa euroa, ollen edellisvuoden tasolla. Kiinteistöliiketoiminnan liiketulos oli voitollinen. Kiinteistöliiketoiminnan alkuvuoden 2022 investoinnit olivat yhteensä 14,1 miljoonaa euroa.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kehitys

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyrityksistä merkittävin on pankkitoimintaa harjoittava S-Pankki Oyj.

S-Pankin tase kasvoi 8,8 miljardiin euroon vuotta aiemmasta 8,0 miljardista eurosta. Talletuskanta kasvoi vuotta aiemmasta 7,7 prosenttia ja oli kesäkuun lopussa 7,8 miljardia euroa (7,6). Antolainaus kasvoi vuotta aiemmasta 12,7 prosenttia päätyen kesäkuun lopussa 6,4 miljardiin euroon (5,7). S-Pankki-konsernin vakavaraisuus oli 16,2 prosenttia (15,2). S-Pankki-konsernin liiketulos oli kesäkuun lopussa 13,3 miljoonaa euroa (14,2). SOK-yhtymän omistusosuutta (49,99 %) vastaava IFRS-oikaistu osuus tilikauden tuloksesta oli 5,3 miljoonaa euroa. S-Pankin omistavat SOK ja alueosuuskaupat.

Polttonesteiden hankintayhtiö North European Oil Trade -konsernin liikevaihto ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli 4 116 miljoonaa euroa. Konsernin liikevaihto nousi edellisvuodesta 82 prosenttia. Myynnin voimakasta kasvua selittää pääasiassa öljyn maailmanmarkkinahinnan kohoaminen ennätysmäisen korkealle kuluvalla tilikaudella.

SOK:n omistusosuus North European Oil Trade Oy:stä on 50,77 prosenttia. Osakassopimukseen perustuvan yhteisen määräysvallan johdosta yhtiö käsitellään yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmällä.

S-Pankin ja North European Oil Trade Oy:n lisäksi muita SOK-yhtymän osakkuus- ja yhteisyrityksiä ovat muun muassa Raisiossa sijaitseva Kauppakeskus Mylly Oy sekä yhteispohjoismainen hankintayhteenliittymä Coop Trading A/S.

Kaikkien osakkuus- ja yhteisyritysten yhteenlaskettu tulosvaikutus SOK-yhtymälle oli 8,4 miljoonaa euroa (7,2 milj. €).

Konsernirakenteen muutokset

OOO Prisma myytiin kesäkuussa venäläiselle X5 Groupille ja OOO Sokotel vastaavasti kesäkuussa venäläisille sijoittajille Alexander Ermakoville ja Yury Shumakoville.

Hallinto ja tulevaisuuden näkymät

Hallinto ja hallinnossa tapahtuneet muutokset

SOK:n hallituksen puheenjohtajana ja SOK:n pääjohtajana toimii Hannu Krook. Pääjohtajan lisäksi hallituksen muina jäseninä ovat toimitusjohtaja Kim Biskop, toimitusjohtaja Nermin Hairedin, professori Rita Järventie-Thesleff, toimitusjohtaja Juha Kivelä, toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, toimitusjohtaja Harri Miettinen, toimitusjohtaja Antti Määttä ja toimitusjohtaja Olli Vormisto.

SOK:n hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin huhtikuussa 2022 asianajaja ja varatuomari Timo Santavuo. Ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin toimitusjohtaja Jarkko Rautaoja ja toiseksi varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja Tapio Finér.

Tilintarkastajana tilikaudella toimii KHT tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Rajala.

SOK:n pääjohtajan apuna SOK-yhtymän ja S-ryhmän liiketoimintaketjujen johtamisella on SOK:n konsernijohtoryhmä. Konsernijohtoryhmään kuuluvat S-ryhmän liiketoimintojen ketjuohjauksesta, hankinnasta ja logistiikasta vastaava kenttäjohtaja, pääjohtajan sijainen Arttu Laine, taloudesta ja rahoituksesta vastaava johtaja, CFO Jorma Vehviläinen, henkilöstötoiminnoista vastaava johtaja Hanne Lehtovuori, IT- asiakkuus ja digikehityksestä vastaava johtaja Sebastian Nyström, SOK:n liiketoiminnoista vastaava johtaja Jari Annala, markkinoinnista, viestinnästä ja vastuullisuudesta vastaava johtaja Päivi Anttikoski, strategiasta vastaava johtaja Maria Timgren sekä lakiasioista vastaava johtaja Seppo Kuitunen.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

S-ryhmässä on SOK:n hallituksen vahvistamat riskienhallintaperiaatteet sekä SOK-yhtymän riskienhallintapolitiikka. Riskienhallintapolitiikassa kuvataan konsernin riskienhallinnan tarkoitus, tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. SOK-yhtymässä riskienhallinta on jatkuvaa ja sitä toteutetaan johtamisprosessin kaikissa osissa. Riskejä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti, huomioiden strategiset ja operatiiviset riskit. Riskienhallinnan menettelytapojen avulla SOK ja sen tytäryhtiöt pyrkivät ennakoimaan ja hallitsemaan tavoitteidensa saavuttamiseen vaikuttavia riskitekijöitä sekä hyödyntämään riskeihin liittyviä mahdollisuuksia liiketoiminnan toteuttamisessa.

S-ryhmän toimintaympäristössä on tapahtunut isoja muutoksia kevään 2022 aikana. Erilaiset epävarmuustekijät ovat lisääntyneet merkittävästi. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on vaikuttanut myös S-ryhmän toimintaan usein eri tavoin, muun muassa toimitusketjun häiriöinä. Lisäksi voimistuva inflaatio ja yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen lisäävät epävarmuutta. Myös koronaviruspandemian kehittymiseen liittyy epävar-

muutta. S-ryhmässä seurataan ja arvioidaan kyseisiä epävarmuustekijöitä aktiivisesti, ja niihin varaudutaan ja reagoidaan arviointiin pohjautuen.

Samalla kilpailu edelleen kiristyy, mikä luo painetta toimintatapojen jatkuvalle kehittämiselle. Digitaalisuuden kehittäminen on olennaista kilpailussa menestymiselle kaikilla toimialoilla. Työvoiman saatavuuden haasteet koskettavat useita S-ryhmän toimialoja. Riskien hallitsemiseksi S-ryhmässä on käynnissä useita hankkeita ja projekteja.

S-ryhmän strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain lyhyellä (3 v) ja pitkällä (10 v) aikajänteellä SOK:n konsernijohtoryhmän toimesta ja SOK:n hallitus vahvistaa ne.

Merkittävimmät S-ryhmän lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät liittyvät edelleen koronapandemian vaikutuksiin ja siihen, miten pandemiasta toivutaan erityisesti matkailu- ja ravitsemiskaupan sekä tavaratalo- ja erikoisliikekaupan alueilla. Myös päivittäistavarakaupan kilpailukyvyn varmistaminen on edelleen keskeistä, ja sitä toteutetaan esimerkiksi konseptiuudistuksilla. Kansainvälinen kilpailu kiristyy verkkokauppojen osalta, mikä luo painetta toimintatapojen jatkuvalle kehittämiselle. Digitaalisuuden kehittäminen on olennaista kilpailussa menestymiselle kaikilla toimialoilla. Edellä mainittujen riskien hallitsemiseksi S-ryhmässä on käynnissä useita hankkeita ja projekteja.

Pitkän aikavälin merkittävimmät riskit liittyvät S-ryhmän näkökulmasta keskeisten muutosteemojen ja trendien kehityskulkuun ja nopeuteen. Näitä ovat muun muassa kulutustottumusten ja työelämän muutokset, teknologioiden kehittyminen sekä väestökehityksen ja muuttoliikkeen vaikutukset S-ryhmän toimintaan. Muutoksiin reagoinnissa ja mahdollisuuksien hyödyntämisessä onnistuminen on keskeistä S-ryhmän tulevaisuuden kilpailukyvyn varmistamiseksi.

SOK-yhtymän rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty SOK:n rahoitusyksikköön. Konsernilla on SOK:n hallituksen vahvistama talous- ja rahoituspolitiikka, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Lisäksi rahoituksen eri osa-alueille on asetettu numeeriset tavoitteet, joiden avulla pyritään varmistamaan rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus kaikissa olosuhteissa. Rahoitusriskien hallintaa kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

SOK-yhtymän liiketoimintaan liittyvät vastuullisuusriskit on tunnistettu ja analysoitu liiketoiminta-alueittain. S-ryhmän vastuullisuusohjelman rakentamisen yhteydessä on tunnistettu olennaiset vastuullisuusteemat ja niihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet sekä niiden merkitys liiketoiminnalle. Riskejä tarkastellaan sääntelyn, fyysisen toimintaympäristön, kuluttajakäyttäytymisen muutosten ja maineriskien näkökulmasta. Vakavimmat ihmisoikeusriskit ovat globaaleissa hankintaketjuissa tapahtuvat ihmisoikeusloukkaukset sekä mahdolliset puutteet eettisissä toimintavoissa ja läpinäkyvyydessä. Ympäristön kannalta merkittävimmät riskit liittyvät ilmastonmuutokseen sekä luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen sekä niiden vaikutuksiin sekä omassa toiminnassa että hankintaketjussa. S-ryhmässä on tunnistettu ilmastoriskit, joilla voi toteutuessaan olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia ryhmän toimintaan. Lisääntyvä sääntely voi edellyttää muutoksia liiketoimintaan tai aiheuttaa lisäkustannuksia. Sään ääri-ilmiöt ja niiden lisääntyminen voi vaikuttaa tuotteiden saatavuuteen ja aiheuttaa häiriöitä logistiikassa ja toimipaikkaverkostossa. Vastuullisuusriskeihin vastataan S-ryhmän vastuullisuusohjelman tavoitteilla ja teoilla.

Vastuullisuus

Vastuullisuus on koko S-ryhmän strategian ytimessä. Vastuullisuutta edistetään S-ryhmän laajuisesti ”Teemme yhdessä paremman paikan elää” -vastuullisuusohjelman mukaisesti. Ohjelma luo raamit S-ryhmän vastuullisuustyölle vuoteen 2030 asti. S-ryhmän tavoitteena on olla toimialojensa edelläkävijä vastuullisuudessa.

S-ryhmä on sitoutunut tieteeseen pohjautuviin kunnianhimoisiin päästövähennystavoitteisiin oman toimintansa osalta. Tavoitteena on vähentää oman toiminnan ilmastopäästöjä 90 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2015 tasosta, ja olla oman toiminnan osalta hiilinegatiivinen vuoden 2025 loppuun mennessä. Lisäksi tavoitteena on vähentää yhdessä kumppaneiden kanssa miljoona tonnia päästöjä vuoteen 2030 mennessä ja kannustaa suurimpia tavaran- ja palvelutoimittajia asettamaan omat päästövähennystavoitteet.

S-ryhmän suurin tuulivoimainvestointi Simon Sarvisuolla on ollut täydessä tuotantokunnossa alkukesästä 2022. Tuulipuiston 27 tuulivoimalaa tuottavat yksinään noin puolet koko kaupparyhmän vuotuisesta sähköntarpeesta. Uusien voimaloiden käyttöönoton jälkeen S-ryhmä on lähempänä omavaraisuutta käyttämänsä sähkön osalta.

S-ryhmän tavoitteena on rakentaa vuosien 2021–2024 aikana koko maan kattava, noin tuhannen latausaseman verkosto sähköautoille. Vuoden 2022 loppuun mennessä ABC-latausasemia on S-ryhmän toimipaikkojen yhteydessä arviolta yli 150 kappaletta, kun vuoden 2021 lopussa niitä oli 50.

S-ryhmä käynnisti alkuvuonna 2022 selvityksen kaupparyhmän oman toiminnan vaikutuksesta luontoon. Kaupparyhmän luontojalanjäljen, eli sen toimintojen haitat luonnon monimuotoisuudelle, arvioi Jyväskylän yliopiston resurssiviisausyhteisö JYU.Wisdom.

Kesällä 2022 S-ryhmän osuuskaupat ja yritykset työllistävät noin 15 000 nuorta.

S-ryhmä perusti yhteisen keräyksen Suomen Punaisen Ristin kanssa Ukrainan kriisistä kärsivien auttamiseksi. Yhdessä asiakkaiden kanssa on kerätty lähes 700 000 euroa SPR:n katastrofirahastoon.

S-ryhmän vastuullisuustyön tuloksia ja tavoitteita kuvataan tarkemmin maaliskuussa 2022 julkaistussa vuosi- ja vastuullisuuskatsauksessa, jonka voi lukea osoitteessa www.s-ryhma.fi.

Loppuvuoden 2022 näkymät

Korkean inflaation aika jatkuu myös vuoden toisella puoliskolla, ja odotukset talouden kehityksestä ovat epävarmat. Kuluttajien aleneva säästämisaste pitänee kulutusta edelleen yllä, mutta näkymät tulevaan ovat nyt sumeammat kuin ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan. Epävarmuus talouden kehityssuunnasta saattaa hillitä kotitalouksien investointeja ja vähentää kulutushalukkuutta.

Yhtymän hankinta- ja palvelutoiminnan odotetaan kehittyvän suunnitellusti.

SOK-yhtymän liiketuloksen uskotaan paranevan vuonna 2022 edelliseen vuoteen nähden. Liikevoiton suuruuteen vaikuttavat erityisesti inflaation kehitys, mahdolliset uudet koronarajoitukset ja niiden laajuus sekä kansainvälisen matkailun kehittyminen.

SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskauppa on kuluvana vuonna vauhdittunut koronasulkujen ja rajoitusten poistuttua. Vilkas kotimainen matkailu siivittää toimialan kysyntää kesäkuukausina. Heinäkuun arvioidaan olevan hieman edellisvuotta parempi erityisesti vapaa-aikaan liittyvän matkustuksen vetämänä. Tapahtumia järjestetään kuluvana vuonna runsaasti, ja tapahtumatarjontaa lisäävät myös koronavuosilta tähän vuoteen siirretyt tilaisuudet. Hotellien liikevaihdon odotetaan kehittyvän positiivisesti korkeamman keskihinnan sekä käyttöasteen myötä erityisesti pääkaupunkiseudulla. Tapahtumat kasvattavat myös ravintola-asiointia. Yritysasiakkaiden kokouskysyntä on vilkastunut keväästä alkaen. Elo-syyskuussa on nähtävissä myös viriävää työmatkustusta. Odotukset loppuvuodelle erityisesti kansainvälisen matkailun osalta ovat kuitenkin yhä epävarmat. Venäjän hyökkäys Ukrainaan toi myös uusia haasteita toimialalle. Venäläisten matkailu Suomeen on romahtanut, ja Venäjän ilmatilan sulku vähentää merkittävästi aasialaisten matkailijoiden määrää Suomessa. Yhtymän matkailu- ja ravitsemiskaupan koko vuoden tuloksen arvioidaan kuitenkin olevan huomattavasti edellisvuotta parempi.

Helsingissä 25.8.2022

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA
Hallitus

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

Konsernin tuloslaskelma, IFRS

Milj. €	1.1.–30.6.2022	1.1.–30.6.2021
Liikevaihto	4 034,0	3 773,8
Liiketoiminnan muut tuotot	3,1	1,8
Materiaalit ja palvelut	-3 633,2	-3 437,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-158,5	-132,9
Poistot ja arvonalentumiset	-91,1	-90,7
Liiketoiminnan muut kulut	-184,5	-126,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	6,8	5,4
Liikevoitto/-tappio	**-23,5**	**-5,9**
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-11,9	-17,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	1,6	1,8
Tulos ennen veroja	**-33,7**	**-21,8**
Tuloverot (+/-)	0,3	0,9
Kauden tulos	**-33,4**	**-20,9**
Jakautuminen:		
Emo-osuuskunnan omistajille	-33,4	-20,9
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
	-33,4	**-20,9**

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	1.1.–30.6.2022	1.1.–30.6.2021
Kauden tulos	-33,4	-20,9
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Muuntoerot	13,7	2,3
Kurssierot nettoinvestoinneiksi luokitelluista lainoista ulkomaisiin yksikköihin	0,7	0,2
Rahavirran suojaukset	0,6	2,0
Osakkuus- ja yhteisyritysten laajan tuloksen erät	0,0	0,4
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	15,0	4,8
Kauden laaja tulos	**-18,4**	**-16,1**
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emo-osuuskunnan omistajille	-18,4	-16,1
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
	-18,4	**-16,1**

Konsernitase, IFRS

Milj. €	30.6.2022	31.12.2021
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	1 314,0	1 403,4
Sijoituskiinteistöt	26,5	27,1
Aineettomat hyödykkeet	98,2	96,8
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	291,0	287,8
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	41,9	43,2
Laskennalliset verosaamiset	30,6	30,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä	**1 802,1**	**1 889,2**
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	233,4	210,2
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	703,5	646,0
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	0,0	0,0
Rahavarat	35,0	84,8
Lyhytaikaiset varat yhteensä	**971,9**	**941,0**
Myytävänä olevien toimintojen varat	**31,3**	
Varat yhteensä	**2 805,3**	**2 830,2**
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Osuuspääoma	172,0	172,0
Sidotut rahastot	17,8	17,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	36,5	36,4
Kertyneet voittovarat	347,8	369,3
Emo-osuuskunnan omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	**574,1**	**595,0**
Määräysvallattomien omistajien osuus	**0,8**	**0,8**
Oma pääoma yhteensä	**574,9**	**595,7**
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	1 026,7	1 073,4
Pitkäaikaiset korottomat velat	32,1	31,3
Varaukset	6,4	6,6
Laskennalliset verovelat	6,6	6,9
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	**1 071,8**	**1 118,2**
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	199,9	149,8
Lyhytaikaiset korottomat velat	159,3	198,4
Ostovelat	791,2	767,6
Varaukset	0,0	0,0
Tilikauden verovelka	0,0	0,4
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	**1 150,4**	**1 116,3**
Myytävänä olevien toimintojen velat	**8,2**	
Oma pääoma ja velat yhteensä	**2 805,3**	**2 830,2**

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. €	Viite	1.1.–30.6.2022	1.1.–30.6.2021
LIIKETOIMINTA			
Liikevoitto/ -tappio		-23,5	-5,9
Oikaisut liiketulokseen	(1)	106,8	85,1
Käyttöpääoman muutos	(2)	-68,2	-61,1
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		**15,1**	**18,1**
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		0,9	12,3
Muut rahoituskulut		-0,5	-0,1
Muut rahoitustuotot		0,1	0,1
Saadut osingot liiketoiminnasta		0,0	
Maksetut välittömät verot		-0,9	-0,1
Liiketoiminnan rahavirta		**14,8**	**30,3**
INVESTOINNIT			
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla			0,2
Investoinnit muihin osakkeisiin ja osuuksiin			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-30,6	-12,6
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-11,3	-5,5
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		1,7	3,6
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten muutos		0,0	
Saadut osingot investoinneista		6,2	0,1
Investointien rahavirta		**-34,1**	**-14,1**
RAHOITUS			
Pitkäaikaisten lainojen nostot			
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		62,0	0,1
Vuokrasopimusvelkojen maksut		-82,4	-83,4
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)			
Maksetut korot		-4,8	-9,5
Saadut korot		-0,4	1,4
Maksetut osuus- ja lisäosuuspääoman korot			
Rahoituksen rahavirta		**-25,7**	**-91,4**
Rahavarojen nettomuutos, vähennys		**-45,1**	**-75,2**
Rahavarat tilikauden alussa		**84,8**	**131,4**
Rahavarojen nettomuutos, vähennys		**-45,1**	**-75,2**
Rahavarat kauden lopussa		**39,7**	**56,1**
Oikaisut liikevoittoon	(1)		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		23,6	-0,7
Poistot ja arvonalentumiset		91,1	90,7
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-7,9	-4,9
		106,8	**85,1**
Käyttöpääoman muutos	(2)		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		-60,1	-77,1
Vaihto-omaisuuden muutos		-23,1	10,4
Korottomien velkojen muutos		15,0	5,5
		-68,2	**-61,1**

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. €	Emo-osuuskunnan omistajille kuuluva oma pääoma								
	Osuuspääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut sidotut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarat	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	**Oma pääoma yhteensä**
Oma pääoma									
1.1.2021	172,0	-3,0	18,5	32,9	-23,0	413,6	611,0	0,8	611,8
Tilikauden laaja tulos		1,7			2,8	-18,6	-14,1	0,0	-14,1
Muut muutokset				3,5		-5,5	-2,0		-2,0
31.12.2021	**172,0**	**-1,2**	**18,5**	**36,4**	**-20,2**	**389,5**	**595,0**	**0,8**	**595,8**
1.1.2022	172,0	-1,2	18,5	36,4	-20,2	389,5	595,0	0,8	595,8
Tilikauden laaja tulos		0,6			13,7	-33,4	-19,0	0,0	-19,1
Muut muutokset						-1,9	-1,9		-1,9
30.6.2022	**172,0**	**-0,6**	**18,5**	**36,4**	**-6,5**	**354,2**	**574,1**	**0,8**	**574,9**

Osavuosikatsauksen laatimisperiaatteet

Osavuosikatsaus on laadittu IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Osavuosikatsaus on laadittu Euroopan unionissa sovellettavaksi hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Osavuosikatsausta laadittaessa on noudatettu 30.6.2022 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC- tulkintoja.

Osavuosikatsauksessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2021 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta 1.1.2022 voimaan tulleita IAS/IFRS -standardi- ja tulkintamuutoksia. Näillä standardi- ja tulkintamuutosten käyttöönotoilla ei ole ollut olennaista vaikutusta osavuosikatsaukseen.

Kaikki osavuosikatsaustaulukoiden luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Mikäli muuta ei ole mainittu, niin osavuosikatsauksen tekstiosassa on suluissa esitetyillä euromääräisillä tuloslaskelman luvuilla viitattu vastaaviin lukuihin vertailukaudelta sekä taseen luvuilla edellisen vuoden tilinpäätökseen.

Osavuosikatsauksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen katsaushetkellä, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat käytetyistä arvioista.

SOK on vuoden 2022 ensimmäisellä vuosipuoliskolla päättänyt luopua Venäjän liiketoiminnoistaan. Päätöksen myötä kiinteistöyhtiöt OOO Otel Plus, OOO Itis2 ja OOO Karelia on esitetty osavuosikatsauksessa IFRS 5:n mukaisesti myytävinä olevina omaisuuserinä.

Koska EKP on toistaiseksi keskeyttänyt Venäjän ruplan euromääräisen valuuttakurssin noteerauksen, käytettiin 2.3.2022 - 25.4.2022 ruplamääräisten tapahtumien kirjauksiin poikkeuksellisesti EKP:n 1.3.2022 noteeraamaa valuuttakurssia. 26.4.2022 lähtien kirjauksissa on käytetty Refinitivin noteeraamaa EUR/RUB WM-kurssia.

Osavuosikatsaus on tilintarkastamaton.

Myytävänä olevat omaisuuserät

SOK on päättänyt luopua Venäjän toiminnoista. Toimintoihin liittyvät kiinteistöyhtiöt OOO Otel plus, OOO Itis 2 ja OOO Karelia on luokiteltu myytävänä oleviksi tämän päätöksen myötä. Kiinteistöyhtiöiden myyntiin liittyvät selvitykset ovat käynnissä. Kiinteistöyhtiöiden omistamien kiinteistöjen ja saamisten tasearvot on arvostettu kirjanpitoarvoon, jonka arvioidaan vastaavan tämän hetken käsityksen mukaan käypää arvoa.

Myynnin vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan

Milj. €	**30.6.2022**	**31.12.2021**
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	26,2	
Aineettomat hyödykkeet		
Pitkäaikaiset rahoitusvarat		
Laskennalliset verosaamiset		
Vaihto-omaisuus		
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	0,4	
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		
Rahavarat	4,7	
Varaukset		
Laskennalliset verovelat	-0,3	
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Lyhytaikaiset korottomat velat	-7,9	
Varat ja velat yhteensä	**23,1**	**0,0**
Rahana saatu vastike		
Luovutetun yhtiön rahavarat	4,7	
Rahavirtavaikutus	**4,7**	**0,0**

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

RAHOITUSVARAT	30.6.2022				31.12.2021			
		Käypä arvo				Käypä arvo		
Milj. €	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	2,2		2,2	2,2	2,6		2,6	2,6
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Johdannaisvarat	0,9	0,9		0,9	0,5	0,5		0,5
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Johdannaisvarat	2,0	2,0		2,0	1,1	1,1		1,1
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset lainat ja muut saamiset	2,2	2,1		2,1	3,0	3,0		3,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Myyntisaamiset	604,9	604,9		604,9	562,5	562,5		562,5
Korottomat laina- ja muut saamiset	63,6	63,6		63,6	51,2	51,2		51,2
Rahoituserien siirtosaamiset	0,2	0,2		0,2	0,3	0,3		0,3
Lyhytaikaiset korolliset saamiset								
Rahavarat	39,7	39,7		39,7	84,8	84,6		84,6
Rahoitusvarat yhteensä	**715,7**	**713,5**	**2,2**	**715,7**	**705,9**	**703,2**	**2,6**	**705,8**

Tapahtumat tasolla 3 toistuvasti taseeseen käypään arvoon kirjatuista eristä

Milj. €	1.1.-30.6.2022	1.1.-31.12.2021
Alkusaldo 1.1.	2,6	3,3
Ostot	0,0	0,1
Myynnit	-0,3	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut arvon alentumiset	0,0	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset	0,0	-0,9
Loppusaldo	**2,2**	**2,6**

Se käyvän arvon hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan. Käypien arvojen hierarkian eri tasojen välisten siirtojen ajankohta määritetään raportointikauden lopun mukaisesti.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Vuosina 2021 ja 2022 ei ole ollut tasolle 1 luokiteltuja rahoitusinstrumentteja.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon.

Suomen Luotto-osuuskunnan osuudet esitetään tasolla 3 johtuen epätarkkuudesta käyvän arvon määrityksessä. Osuuksien käypä arvo 0,7 miljoonaa euroa (1,1 milj. €) perustuu Suomen Luotto-osuuskunnan alustavaan suunnitelmaan varojen jaosta. Edellä mainittujen lisäksi taso 3 sisältää noteeraamattomia osakkeita 1,5 miljoonaa euroa (1,5 milj. €), joiden käypä arvo ei ole määritettävissä.

RAHOITUSVELAT	30.6.2022				31.12.2021			
		Käypä arvo				Käypä arvo		
Milj. €	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat								
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Johdannaisvelat	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Johdannaisvelat	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset korolliset velat								
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0
Pitkäaikaiset korottomat velat								
Muut korottomat velat	26,5	26,5		26,5	26,9	26,9		26,9
Lyhytaikaiset korolliset velat	83,5	83,5		83,5	21,5	21,5		21,5
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Rahoituserien siirtovelat	0,1	0,1		0,1	0,1	0,1		0,1
Ostovelat	791,2	791,2		791,2	767,6	767,6		767,6
Rahoitusvelat yhteensä	**901,3**	**901,4**	**0,0**	**901,4**	**816,2**	**816,2**	**0,0**	**816,2**

Taulukko ei sisällä vuokrasopimusvelkoja tase-arvoltaan 1 143,0 miljonaa euroa (1 201,6 milj. €).

Segmentti-informaatio 30.6.2022

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida käyttöpääomaa lukuunottamatta.

Milj. €	Marketkauppa	Matkailu- ja ravitsemis-kauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistö-liiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset eliminoinnit ja muut	Operatiivinen raportointi yhteensä
Liikevaihto	122,9	89,6	3 843,5	37,2		-59,0	4 034,0
Konsernin sis myynti muille segmenteille	0,0	0,2	56,4	8,3		1,9	66,8
Liiketulos	-9,4	-18,9	8,5	9,2	5,3	-1,3	-6,6
Poistot	-2,6	-5,5	-7,6	-6,7		0,1	-22,3
Investoinnit	4,9	10,9	12,0	14,1			42,0
Realisoinnit	0,0	1,5	0,1				1,7
Liikevaihdon täsmäytys							
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto				4 034,0			
Konsernieliminoinnit				0,0			
Liikevaihto IFRS				4 034,0			
Tuloksen täsmäytys							
Raportoitavien segmenttien liiketulos				-6,6			
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:							
Rahoitustuotot ja -kulut (FAS)				6,8			
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot				-12,0			
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sekä muut erät				-7,9			
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot				0,9			
Arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä				-2,0			
IFRS oikaisut				-13,1			
Tulos ennen veroja IFRS				-33,8			
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot							
Myynti S-ryhmälle				3 615,8			
Muu kotimaan myynti				280,5			
Ulkomaat				137,6			
Liikevaihto yhteensä				4 034,0			
Marketkauppa				122,9			
Matkailu- ja ravitsemiskauppa				89,6			
Hankinta- ja palvelutoiminta ja muut				3 784,5			
Kiinteistöliiketoiminta				37,2			
Liikevaihto yhteensä				4 034,0			
Konsernitason lisätiedot, käyttöomaisuus							
Kotimaa				1418,7			
Ulkomaat				46,1			
Käyttöomaisuus yhteensä				1464,9			

Segmentti-informaatio 30.6.2021

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida käyttöpääomaa lukuunottamatta.

Milj. €	Marketkauppa	Matkailu- ja ravitsemis-kauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistö-liiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset eliminoinnit ja muut	Operatiivinen raportointi yhteensä
Liikevaihto	134,7	37,2	3 615,3	34,6		-47,9	3 773,8
Konsernin sis myynti muille segmenteille	0,0	0,0	50,5	8,4		1,5	60,4
Liiketulos	-1,4	-38,7	3,9	8,1	4,3	1,3	-22,5
Poistot	-2,4	-5,3	-8,5	-7,0		0,6	-22,6
Investoinnit	2,8	2,2	6,0	7,1			18,1
Realisoinnit	0,0	0,0	3,8				3,8
Liikevaihdon täsmäytys							
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto				3 773,8			
Konsernieliminoinnit				0,0			
Liikevaihto IFRS				3 773,8			
Tuloksen täsmäytys							
Raportoitavien segmenttien liiketulos				-22,5			
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:							
Rahoitustuotot ja -kulut (FAS)				2,0			
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot				0,4			
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sekä muut erät				0,4			
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot				0,2			
Arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä				-0,3			
IFRS oikaisut				-2,1			
Tulos ennen veroja IFRS				-21,8			
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot							
Myynti S-ryhmälle				3 464,9			
Muu kotimaan myynti				162,6			
Ulkomaat				146,3			
Liikevaihto yhteensä				3 773,8			
Marketkauppa				134,7			
Matkailu- ja ravitsemiskauppa				37,2			
Hankinta- ja palvelutoiminta ja muut				3 567,3			
Kiinteistöliiketoiminta				34,6			
Liikevaihto yhteensä				3 773,8			
Konsernitason lisätiedot, käyttöomaisuus							
Kotimaa				1521,1			
Ulkomaat				47,2			
Käyttöomaisuus yhteensä				1568,3			

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset, milj. €	30.6.2022	31.12.2021	Muutos	30.6.2021
Annetut pantit ja vastuusitoumukset				
Muut annetut vakuudet				
Pantit	0,1	0,1	0,0	0,1
Kiinnitykset	3,4	3,4	0,0	1,4
Takaukset	2,5	2,5	0,0	2,5
Yhteensä	**5,9**	**5,9**	**0,0**	**4,0**
Muiden velasta annetut vakuudet				
Takaukset yhteisyritysten velasta	152,0	114,1	37,9	119,2
Yhteensä	**152,0**	**114,1**	**37,9**	**119,2**
Muut muiden puolesta annetut vakuudet				
Pantit yhteisyritysten vastuista	0,5	0,5	0,0	0,5
Takaukset yhteisyritysten vastuista	26,9	27,1	-0,2	22,9
Yhteensä	**27,3**	**27,6**	**-0,2**	**23,4**
Muut vastuut				
Remburssivastuut	0,4	1,3	-0,9	1,3

Annetut vakuudet koostuvat pääosin yhteisyritys North European Oil Trade Oy:n ja sen tytäryhtiö North European Oil Trade AB:n puolesta annetuista 130,3 miljoonan euron (92,7 milj. €) velan ja muiden vastuiden takauksista ja panteista sekä yhteisyritys Kauppakeskus Mylly Oy:n puolesta annetusta 49,0 miljoonan euron (49,0 milj. €) velan takauksesta.

Muut taloudelliset vastuut:

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 15,8 miljoonaa euroa (15,8 milj. €).

Muut vastuusitoumukset:

Osakassopimuksen mukainen sitoumus vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti SOK:n vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman ja ydinvoiman (ydinvoiman jatkorahoittamisesta on luovuttu 2012) osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella.

S-Voima Oy:n osakkaat ovat lisäksi sopineet keskinäisestä velvollisuudesta rahoittaa yhtiön sijoituksia tuulivoiman tuotantoyhtiöihin omanpääomanehtoisesti, jolloin vastuu lähtökohtaisesti jakaantuu osakesarjoittain osakeomistuksen suhteessa. SOK:n 30.6.2022 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu omanpääomanehtoisen rahoituksen osuudesta on arviolta yhteensä 0,7 miljoonaa euroa (0,7 milj. €).

Lisäksi SOK on sitoutunut myöntämään vieraanpääomanehtoista rahoitusta. SOK:n 30.6.2022 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu vieraanpääomanehtoisen rahoituksen jäljellä olevasta osuudesta on seuraava: North European Oil Trade Oy:lle ehdollista pääomalainaa 5,0 miljoonaa euroa (5,0 milj. €).

SOK-YHTYMÄN TUNNUSLUVUT 30.6.2020–30.6.2022

SOK-yhtymän jatkuvat toiminnot	IFRS 30.6.2022	IFRS 30.6.2021	IFRS 30.6.2020
Liikevaihto, milj.€	**4 034,0**	3 773,8	3 721,1
Liikevoitto, milj.€	**-23,5**	-5,9	1,3
%:a liikevaihdosta	**-0,6**	-0,2	0,0
Tulos ennen veroja, milj.€	**-33,7**	-21,8	-14,1
%:a liikevaihdosta	**-0,8**	-0,6	-0,4
SOK-yhtymä *)			
Oman pääoman tuotto-%	**-5,7**	-3,5	-2,0
Omavaraisuusaste, %	**20,6**	21,1	21,7
Gearing, %	**204,5**	200,6	189,5

* Tunnusluvut sisältävät sekä lopetetut että jatkuvat toiminnot

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% = $\frac{\text{tulos rahoituserien jälkeen – verot}}{\text{oma pääoma keskimäärin}}$ x 100 %

Omavaraisuusaste, % = $\frac{\text{oma pääoma yhteensä}}{\text{taseen loppusumma – saadut ennakot}}$ x 100 %

Gearing, % = $\frac{\text{korolliset velat – rahavarat}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$ x 100 %